

"SAMENWERKING KOMT WETENSCHAP ÉN BEDRIJFSLEVEN TEN GOEDE"

STW OPGEGAAN IN NWO ALS DOMEIN 'TOEGEPASTE EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN'

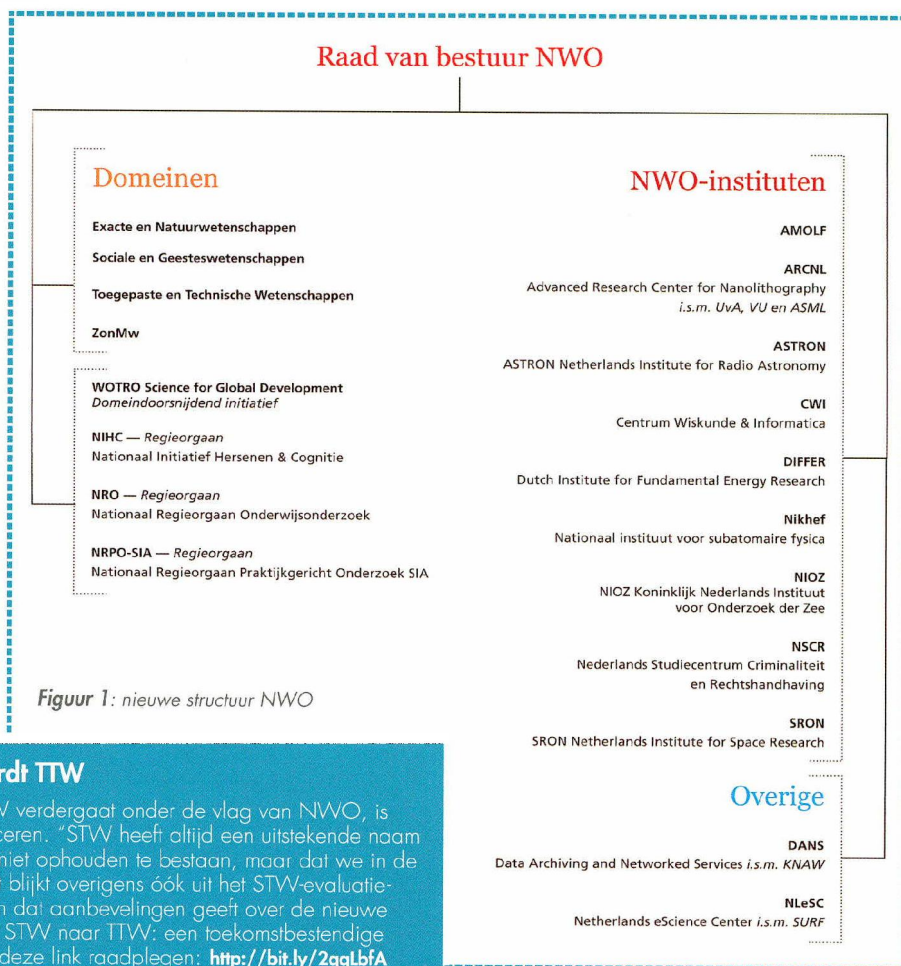
NWO – de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek – financiert kort gezegd veelbelovend wetenschappelijk onderzoek. STW – Stichting voor de Technische Wetenschappen – financiert ook voor een deel wetenschappelijk onderzoek, maar heeft daarnaast als expliciet doel om wetenschappers en het bedrijfsleven met elkaar in contact te brengen. Met het oog op een maximaal rendement is STW vanaf 1 januari 2017 onderdeel van NWO, dat vanaf die datum een volledig nieuwe organisatiestructuur heeft. Jaap Schouten en Herry Nijhuis, respectievelijk voorzitter en directeur van het nieuwe NWO-domein Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW), geven aan welke mogelijkheden deze nieuwe structuur biedt voor de wetenschap en het bedrijfsleven in de toekomst.

Ing. M. de Wit-Blok

NIEUWE STRUCTUUR

In oktober 2016 startte Herry Nijhuis als directeur bij wat toen nog de Technologiestichting STW was. Zijn eerste taak was het begeleiden van het proces waarbij STW volledig zou opgaan in de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Hij geeft aan: "Beide organisaties hebben als doel om het wetenschappelijke onderzoek in Nederland, dat internationaal hoog gewaardeerd wordt, maximaal te ondersteunen. NWO doet dat overwegend financieel, terwijl STW ook faciliteert in onder meer samenwerkingen tussen universiteiten, onderzoeksinstellingen en het bedrijfsleven.

Door de jaren heen is er binnen NWO een sterke verkokering ontstaan, waardoor de verschillende onderdelen op een gegeven moment te weinig interactie met elkaar hadden. Wanneer je dit vaststelt, is het tijd om actie te ondernemen. Dit hebben we gedaan door een nieuwe structuur te ontwikkelen die de onderlinge samenwerking kan versterken. Daarnaast bestond er een grote behoefte om het bestaande instrumentarium op elkaar af te stemmen."

Figuur 1: nieuwe structuur NWO

STW wordt TTW

Het feit dat STW ophoudt te bestaan en als TTW verdergaat onder de vlag van NWO, is een wijziging die Nijhuis duidelijk wil communiceren. "STW heeft altijd een uitstekende naam gehad. De buitenwacht moet begrijpen dat we niet ophouden te bestaan, maar dat we in de toekomst vooral nog meer te bieden hebben. Dit blijkt overigens óók uit het STW-evaluatie-rapport dat in oktober 2016 is gepresenteerd en dat aanbevelingen geeft over de nieuwe mogelijkheden. De titel luidt niet voor niets: 'Van STW naar TTW: een toekomstbestendige succesformule'. Het volledige rapport kunt u via deze link raadplegen: <http://bit.ly/2qqlbfA>

Het oordeel luidt dat we onze taken in het verleden goed en efficiënt hebben uitgevoerd. We leveren onder andere een hoge toegevoegde waarde in het domein van de technische wetenschappen die van belang zijn voor het innovatieve vermogen van het Nederlandse bedrijfsleven. Daarbij bevat het rapport vijf aanbevelingen waarin versterken en verbreden centraal staan. Kortom: dit bevestigt dat we moeten doorgaan op de ingeslagen weg en daarbij gebruikmaken van de mogelijkheden die de nieuwe plek binnen NWO biedt."

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

Toegepaste en Technische Wetenschappen

NIEUWE ORGANISATIE

Na een intensief traject werd uiteindelijk besloten de nieuwe structuur van NWO in te richten zoals weergegeven in **figuur 1**. Hierbij is er de Raad van Bestuur die integraal verantwoordelijk is voor vier domeinen, negen instituten en drie regioorganen.

Nijhuis: "STW is hier terug te vinden in het domein Toegepaste en Technische Wetenschappen of kortweg TTW. Met de overgang van STW naar TTW ben ik directeur van dit domein geworden. Jaap Schouten is voorzitter van het bestuur van het nieuwe TTW-domein en tevens lid van de Raad van Bestuur (RvB). De overige leden van de RvB zijn de voorzitters van de andere drie domeinen, de portefeuillehouder bedrijfsvoering en financiën, en natuurlijk de voorzitter. Deze zes mensen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor heel NWO. De voorzitter van de RvB en de domeinvoorzitters hebben hun sporen verdiend in de wetenschappelijke wereld. De directeur bedrijfsvoering en financiën heeft ruime bedrijfservaring buiten de wetenschap.

We werken hier dus duidelijk met mensen die weten waar zij het over hebben."

Voorzitter van het TTW-domein Jaap Schouten vult aan: "Het doel van deze nieuwe structuur is om een optimale samenwerking tussen de verschillende onderdelen – van voorheen twee organisaties – tot stand te brengen. Zodanig dat de resultaten van wetenschappelijk onderzoek de samenleving optimaal dienen. Het nieuwe NWO is door de samenwerking onder meer flexibeler en slagvaardiger, en kan daardoor beter inspelen op ontwikkelingen in de wetenschap én de maatschappij. Bovendien heeft NWO de ambitie om nog meer dan voorheen een agendabepalende rol in het Nederlandse wetenschapsbeleid te vervullen. Juist door de transitie kan NWO ook in de toekomst zijn kerntaken – financiering en vernieuwing van het wetenschappelijke onderzoek én het besturen en beheren van nationale onderzoeksinstituten – blijven uitvoeren.

Om de vernieuwing kracht bij te zetten, is er een nieuwe Raad van Bestuur met een reeks ideeën

ervoor gekozen volledig de Raad van Bestuur te installeren met een reeks nieuwe ideeën

inzichten. Dat betekent uiteraard eerst aan elkaar wennen en aftasten, maar vooral weten dat we een groep van zes mensen zijn die vóóruit wil."

SAMENWERKEN

De integratie van STW in NWO en de nieuwe structuur is overigens niet alleen een kwestie van een frisse wind, maar pure nood-

"WE VINDEN HET BELANGRIJK DAT WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK OOK TOEPASBAAR IS IN DE PRAKTIJK. ONDERZOEKEN DIE STARTEN NAAR AANLEIDING VAN EEN VRAAG VANUIT HET BEDRIJFSLEVEN, ZIJN DAARMEE INTERESSANT OM TE FINANCIËREN"

– HERRY NIJHUIS

Herry Nijhuis is directeur van TTW, dat sinds 1 januari 2017 onder NWO valt

zaak. De kans dat er iets fundamenteel nieuws wordt gevonden binnen een enkel vakgebied, is in deze tijd namelijk niet zo heel groot meer. Meer kansen bieden samenwerkingsverbanden tussen verschillende vakdisciplines waarin verschillende wetenschappers hun kennis bundelen om verder te komen. Dit biedt niet alleen mogelijkheden voor het oplossen van technisch-wetenschappelijke problemen, maar bijvoorbeeld ook sociaaleconomische vraagstukken – zoals in grote programma's die zich focussen op het inrichten van de circulaire economie.

Schouten: "Bovendien wordt steeds duidelijker dat techniek niet meer op zichzelf staat, maar dat de interactie met de mens van cruciaal belang is om techniek te laten slagen. Anders gezegd: je kunt het technisch nog zo mooi uitdenken en ontwikkelen, maar als de gebruiker er niet mee kan omgaan, dan mist het onderzoek uiteindelijk zijn doel. Het is dus van belang dat de betreffende wetenschapper goed op de hoogte is van de mogelijkheden en beperkingen van de mens. Daarnaast moet hij weten hoe zijn gedachten functioneren, waarom hij wel of niet bepaalde oplossingen accepteert enzovoort. Je komt hiermee op terreinen als psychologie, ergonomie en biologie. Terreinen die binnen andere

domeinen in NWO worden vertegenwoordigd en kunnen ondersteunen bij technisch-wetenschappelijk onderzoek."

ROL VAN HET BEDRIJFSLEVEN

Daarnaast ligt er in de nieuwe structuur een sterke focus op de samenwerking met het bedrijfsleven. STW was dit van oudsher al gewend, maar door de integratie met NWO en de bijbehorende domeinen en instituten worden de mogelijkheden aanzienlijk uitgebreid.

Nijhuis: "Samenwerkingen tussen de wetenschap en het bedrijfsleven kennen vele kanten. Zo kunnen zij bijdragen aan het borgen van kennis in het bedrijfsleven die bij de universiteiten en wetenschappelijke instituten wordt ontwikkeld. Tevens vinden we het belangrijk dat het wetenschappelijke onderzoek dat wordt uitgevoerd, uiteindelijk ook toepasbaar is in de praktijk. Onderzoeken die starten naar aanleiding van een vraag vanuit het bedrijfsleven, zijn daarmee interessant om te financieren. Maar ook onderzoeken die directe potentie hebben voor toepassing in de maatschappij, kunnen we voorhelpen; bijvoorbeeld door een haalbaarheidsonderzoek te financieren. Onderzoekresultaten blijven daarmee niet hangen in pilotexperimenten, maar kunnen de basis vormen van een start-up die uiteindelijk de ontdekking op de markt brengt. Dat betekent overigens niet dat we de financiering en de ondersteuning van fundamenteel onderzoek achter ons laten. Integendeel. Ook dit type onderzoek blijft van groot belang."

2017 geldt als overgangsjaar; financieringsinstrumenten blijven in essentie onveranderd tot er besloten is tot een aanpassing. NWO kondigt deze wijziging ten minste zes maanden van tevoren aan. □

"TECHNIEK STAAT NIET MEER OP ZICHZELF, DE INTERACTIE MET DE MENS IS VAN CRUCIAAL BELANG OM TECHNIEK TE LATEN SLAGEN. JE KUNT HET TECHNISCH NOG ZO MOOI UITDENKEN EN ONTWIKKELEN, ALS DE GEBRUIKER ER NIET MEE KAN OMGAAN, DAN MIST HET ONDERZOEK UITEINDELIJK ZIJN DOEL"

– JAAP SCHOUTEN

Jaap Schouten is voorzitter van het nieuwe NWO-domein Toegepaste en Technische Wetenschappen